

11.10.2022

UKA2022/114-132

Hans Enoksen, Naleraq

Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisinut inatsisip allanngortinneqarnissaanut inatsisissatut siunnersuutip (Sullivimmi tarnikkut avatangiisit, isumannaatsuuneq aamma peqqinneq pillugit suliffeqarfiup suleqataanera, sulliviit naliliiffigineqartarnerinut piunasaqaatinik sukaterineq, Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup qisuariaateqarnissamut periarfissaanik anner-tusaaneq, paasissutissanik katersuineq, suliarinninneq aamma ingerlatitseqqiineq, suliffeqar-finnik isumaqatigiissuteqartarnerup ingerlasarnera, pillaatissiissutinik sakkortunerulersitsi-neq il.il.) Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarnissaa pillugu Inatsisartut aala-jangiiffigisassaat.

(Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermt Naalakkersuisoq)

Sullivimmi avatangiisit aammalu suliffimmi iluarisimaarinninneq pitsanngoriaateqarnissaa-nut suliniutit tigussaasut aallaavigalugit sulinngitsoortarneq qanoq annikillisarneqarsinnaa-neranut Suliffigissaaneq pillugu siunnersuisooqatigiit oqaaseqaatiliornissaa anguniarlugu Naalakkersuisut peqqusinissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Oqaaseqaat suliniutit qanoq ataqatigiissaarneqassanersut atuutsinneqalissanersullu siun-nersuutitik tunniussissaaq.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Kalaallit Nunaanni sullivimmi avatangiisinut inatsisip allaanngortinneqarnissaannut saqqummiun-neqartoq ataatsimut isigalugu ulluinnarni inuunermut sulliviit eqqarsaatigalugit sunniuteqartorujus-suummat malunnarpoq piffissaqarnerunissaq pisariaqaraluartoq.

Inatsisissaq sammineqartoq allannguutissai ilanngullugit pappiararpassuarnik tunngaveqarpoq neriuppunga paasissutissat tamatta isummersornissamut annertuut pissarsiarisimassagigut.

Naleraq

Taamatut oqarnitsinnut tunngavigaarput avatangiisinut inatsisip allanngortinneqarnissaanut atuagassarpasuit, qularinngikkaluarpara tamatta naallugu atuarsimassagipput. Kisiannili taamaattoqarsimissaa ilimaginngilara immaqaluunnit ilaasa quppersimanavianngilaat. Toqqaannartumik inatsisartut ilaasortat taamatut nalilersunngilakka. Kisiannili ataatsimiittarnerput taamak tuaviortigisumik ingerlanneqartartillugu pitssutsit pitsaanerulernavianngillat. Taamatut pissuseqarluni inatsisiliorniartarnerit allanngortittariaqarpagut tupinnangitsumimmi qarsupitagut annertusaqaat angummassinnaaneq ajoratta tamaasa atuassallugit.

Sulisut illersorluarneqassappata taamaallat piffissap sulinerup iluinnaani ingerlanneqartassappat tulluanngilaq, tamannalu allanngortitassat ilagaat, tassalu suleqatigiinnermi atukkat aallaavigalugit suliffiup avataani aamma sulisut illersorneqartarnissaat. Assersuutigalugu suliffik pillugu nakuusertoqarsimappat taamaliornikkut sulisut annertuumik toqqissisimajunnaartarput isumannaatsumillu inatsisitigut illersugaanissaat pinngitsoorneqarsinnaajunnaartarput taamaattumik Suliffeqarnermut ministeri malittarisassaliorsinnaanera atuutilersinneqarnissaa pissusissamisoortoq oqaatigissavarput.

Aammalu Sullivinnik nakkutiliisoqarfiup sulisunik eqimmattanik oqaloqateqarsinnaanngussaaq sulisitsisumik akuerineqanngikkaluarluni tamannalu iluarisimaarnarpoq tassami sulisoq ernumateqarani sulinermi ajornartorsiutinik nalaanneqarsimasunik saqqummiussaqaarsinnaanngussammat.

Malunnarpoq amerlasuutigut aaqqitassaqartartoq taamaattumik sullivimmi avataangiisit pillugit eqaannerusumik malittarisassiorsinnaaneq anguneqassalluni tamannalu soorunami iluarisimaarnarpoq.

Amerlasuutigut tusartuarparput nunatsinni sanaartorfinni assigisaanilu ilaatigut ajutoornerit aammalu ajuusaarnartumik toqumik kinguneqarsinnaasartut tusartarpagut. Sapinngisarput tamaat pissutit tamakku pinngitsoortinniartussaavagut suliffimmut attumassuteqanngikkaluaruttaluunniit apuuttartigit tassami amerlavallaqaat sullivinni mianersualliornikkut ajortoortarnerit.

Kiisalu nunatsinni sullivimmi avatangiisit pillugit unioqquitsinermi akiliisitsisarnerup qaffanneqarnissaa iluarisimaarlugu oqaatigissavarput. Pissutsimmi ilungersunartut tamakku ilaatigut ajutoornermik pinngitsoortitsisinnaagaluartut uniorpallaarunngilaq ilaatigut malinneqanngitsoortarneri.

Naleraq

Inatsisartuni sulinerput pitsaanerulersittariaqarparput oqaluuserisassat inatsisiliornerillu tamarmik pitsaanerusumik suliarineqartalissappata tamanna pinngitsoorsinnaangilarput. Tassami quppernerpassuarnik imalinnik oqaluuserisassaqaqtarnerit sukumiinerusumik suliarineqartassappata ataatsimiittarnerit ataavartunngortittariaqartut oqaatigerusupparput, naammagittaalliutaanngilaq pitsaanerusumillu sulinissatsinnut piumasagaatitut isigeqqarput.

Taavalu Anna Wangenheim Demokraatit siunnersuutaa oqaaseqarfigissavarput. Uggornaq siunnersuut soqutiginarpoq nunatsinni napparsimaneq pillugu allatigullu sulinngitsoortarneq annertuuusoq oqatigineqartarpoq tamannalu ilumoortuusoq uagut aamma naqissuserusupparput sunaliuna pissutaasoq napparsimaneq allallu sulinngitsoornerit taamak amerlasartiginerannut.

Nunatsinni ulluinnarni atukkagut aamma qiviarnissaat pingaartorujussuovoq eqqarsaatigissallugu inuimmi atugaat assigiinngitsorujussuupput pingaartumik ulluinnarni inuuniarnermi atugassarititaasut eqqarsaatigalugit, tassami inuuniarnikkut atukkagut aallaavigalugit amerlasoorpassuartigut inuunerput sunnerneqartarmat allaat amerlasuut inuuniarnikkut angummaniapiloortarnertik napparsimassutigisarlugi.

Tamattami nalunngilarput inuit aningaasarsiornikkut ingerlallualeraangamik nuannaarnerulerlutillu nukissaqarnerulertartut tamannalu ilaqutariit ingerlalluarnerulernerannik kinguneqartartut nalunngivipparput.

Ukiuni makkunani inuuniarnikkut atukkagut assigiinngeqaat pissakinnerusut pissaqarnerusullu qiviaraanni ulluinnarni inuunermi atukkagut assigiinngissutaat annertusiartuinnarpoq soorunami tamanna aamma sunniuteqarpoq inuuniarnikkut artorsanerit ernumanerit pissutigalugit napparsimaneq pilersinneqartarput pissutsillu tamakku ilanngullugit eqqartortariaqalerpagut.

Assersuutigalugu nunaqarfinni suliffiit qiviaraanni sipaarniarnerit pissutigalugit sulinerit sivikilisarneqartarput tamannalu sulisartunut assut ajornartorsiornermik kinguneqartarput allaat suliarternissaq kajumminnarunnaarluni tamakkulu inuup artorsarneranik kinguneqartarput allaat sulineq imminut akilersinnaajunnaartut ittarpoq ulluinnarni inuuniarnikkut atukkat sulinikkut nammaneqarsinnaajunnaartarlutik tassami suligaluarlutik akiligassat nammassinnaajunnaartarpaat amerlasuullu toqqaasariaqartarput sulineq imminut akilersinnaajunnaaraangat pisortanik ikiorsiissutitut saattariaqartarput ilaqutariit akiligassaminnut matusissutissanik pissarsisinnaajumallutik.

Naleraq

Naalakkersuisut siunnersuuteqartumut akissutaat assut pikkunaatsoornarpoq siunnerfinnik ersarissumik qanoq iliortoqarsinnaaneraniq sulisartut allallu sulinngitsoortarnerit pitsaanerusumik ikilislugit angusaqarnissamik annerusumik tikkuussaqaqngimmata.

Nunatsinni sulisinnaasut tamaasa atorfissaqartippagut tamannalu timitalerneqassappat inuit sulisinnaasut qaammarsaaffigisariaqarput. Assersuutigalugu suliffigissaasut innuttaasunut qaammarsaanerusariaqarput amerlasuujulluta nalugunarpaput suliffigissaasut qanoq attavigineqarsinnaanersut aammalu paasissutissiisarnarat sukut malinnaavigissallugu.

Assersuutigalugu sulinermi piffissaq qasuersaarfiusussaq qanoq sulisartunut qaammarsaassutigineqarpat? Peqqinnaartunik avatangiiseqarneq sulisorpassuarnut eqquutsinneqarneq ajorpoq. Assersuutigalugu nunaqarfinni eqqaavilerinermik suliallit atugaat akuersaarneqarsinnaanngitsut suliffigissaasunik ilisimaneqarnerpat? Qiteqqutarfeqanngitsut uffarfissaqanngitsut akissarsiat minnerpaartaanik akissarsialersukkat suliffigissaasut qaqugu takussavagut sullivinnik pitsaanerulersitsiniartusatsat angalaanerusariaqarput pingaartumik peqqinnartumik avatangiiseqarnissaat eqqarsaatigalugu.

Nunaqarfiit ataatsimeersuarneranni assorujussuaq eqqaaveqarnikkut ajornartorsiutit eqqartorneqarput. Atortorisat amigaataasut assartuinerit assartukkallu amerlasuutigut oqimaakkaluartut kivittaarnerit assartuinerillu inuup nukinga atorlugu ingerlanneqartarlutik ilaatigullu aamma timi innarlerneqarluni aamma anartarfinnik eqqaanermi atugassarititaasut ajorluinnartut taamakkaaluartoq massakkumut sulii qanoq iliuuseqarnissamik tikkuussisoqanngilaq qanoq aaqqiiniartoqassanersoq.

Taamaattumik suliffigissaasut taaguutaannarmik atussanngikkunik Nuup avataani illoqarfiit nunaqarfillu ornittariaqarpat amerlasuutigut illersorneqarsinnaanngitsumik suliiqqarfiit amerlasuut sulisuminnut atugassaqartitsisarmata.

Naalakkersuisut siunnerfinnik sunik tikkuussiniarnersut uani takusinnaanngilarput taamaallaammi innersuummassuk suliffigissaaneq pillugu siunnersuisoqatigiit piumaffigalugit sulinngitsoortarnerit qanoq annikkilisinneqarsinnaanersut piumaffigissallugit. Taamaattumik kaammattuutigeqqissavarput paasisitsiniaaneq annertussaqqullugu Naalakkersuisut suliaralugu aallartissagaat.